

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ІННОВАЦІЇ В СУДНОБУДУВАННІ ТА ОКЕАНОТЕХНІЦІ

XV Міжнародна науково-технічна конференція

МАТЕРІАЛИ

26–27 вересня 2024 рік

*Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9*

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І
НАУКИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ПАРТНЕРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Міністерство освіти і науки України, Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України; ДП «Адміністрація морських портів» (Україна); ДП «Адміністрація річкових портів» (Україна); ДП «Дослідно-проектний центр кораблебудування» (Україна); Південний науковий центр НАН України і МОН України (Україна); Головне управління Державної служби з надзвичайних ситуацій України у Миколаївській області (Україна); Національний університет «Одеська національна академія» (Україна); Одеський національний морський університет (Україна); Черкаський державний технологічний університет (Україна); Національний авіаційний університет (Україна); Компанія «АМІКО ГРУПП» (Україна); Морське інженерне бюро (Україна); АТ «Завод «Екватор» (Україна); Асоціація ветеранів Військово-морських сил України (Україна); Харбінський інженерний університет (КНР); Університет науки і технологій Цзянсу (КНР); Таджикський технічний університет ім. академіка М.С. Осими (Таджикістан); Кошалінський технічний університет, ректор (Польща); Гданьський технологічний університет (Польща); Празький університет хімії і технології (Чеська республіка); Батумський навчально-навігаційний університет (Грузія); ДУ Національний антарктичний науковий центр.

ІНФОРМАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ

ТОВ «Видавничий дім «Гельветика»; науковий журнал «Shipbuilding & marine infrastructure»; журнал «Судноплавство»

Відповідальний за випуск
Павлов Геннадій Вікторович

*Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність наведених даних та посилань.
Матеріали публікуються в авторській редакції*

Інновації в суднобудуванні та океанотехніці : XV Міжнародна науково-технічна
I-66 конференція : матеріали. – Миколаїв : НУК, 2024. – 1032 с.

ISBN 978-966-321-473-3

У збірнику наведені матеріали XV Міжнародної науково-технічної конференції «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці». Збірник становить інтерес для наукових працівників, викладачів, інженерів та студентів.

УДК 001.895:629.5

ISBN 978-966-321-473-3

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2024

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

ЕСУМ – Етимологічний словник української мови : В 7 т. / За ред. О.С. Мельничука. – К., 1982–2012. – Т. 1–6.

СУМ – Словник української мови : В 11 т. – К., 1970–1980.

CIDE – Cambridge International Dictionary of English. – L.: CUP, 2010.

WNWT – Webster's New World Thesaurus. – N.Y.: Fawcett Popular Library, 1999.

SEMANTICS OF THE CONCEPT *ВІЙНА/WAR*: LANGUAGE DIDACTIC ASPECT

Filippova Nina

Cand. Scs. (Phil), Associate Professor

Fomichova Valeria

Cand. Scs. (Phil)

Abstract. One of the language didactic aspects of the conceptual analysis for defining the universal concept *ВІЙНА/WAR* in Ukrainian and English worldviews is demonstrated. The analysis of the concept definitinal, metaphorical and evaluative components enabled to reveal some of its typological characteristics.

Key words: concept *ВІЙНА/WAR*, conceptual analysis, language didactics.

УДК 378.147:811.111

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНИХ СХЕМ
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»**

Шаманова Н. Є.

Старший викладач кафедри прикладної лінгвістики,

Навчально-наукового гуманітарного інституту,

Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

Natali.shamanova@gmail.com

Анотація. У статті розглядаються аспекти застосування структурно-логічних схем у процесі вивчення дисципліни «Методика викладання англійської мови» на лекційних та практичних заняттях. Визначено актуальність та ефективність використання структурно-логічних схем та переваги такого візуального методу навчання в порівнянні з традиційним викладом початкового матеріалу.

Ключові слова: структурно-логічна схема, наочність, зорове сприйняття, пізнавальна діяльність.

Постанова проблеми. Відомо, що в підвищенні ефективності процесу навчання та якості засвоєння знань важливим є оптимальний вибір освітніх технологій, націлених на

активізацію пізнавальної діяльності студентів, яка підпорядковується послідовності змісту теми, логіці дисципліни, що вивчається і має під собою викладання та отримання знань студентами в певному порядку, в системі. Засвоєння та запам'ятовування навчального матеріалу потребує складної розумової діяльності, як словесно-теоретичних узагальнень, так і висновків з різноманітних фактів та закономірностей. Встановлено, що в запам'ятовуванні, збереженні та відтворенні навчального матеріалу беруть участь різні операції роботи пам'яті з переробки та перекодуванню інформації, в тому числі такі операції, як аналіз, систематизація, узагальнення, синтез та інші. Наочність, як один із провідних принципів навчання, активізує увагу, мислення й пам'ять. Так, за результатами психологічних досліджень встановлено, що 83 % інформації людина сприймає зором, 12 % – слухом, 5 % – іншими рецепторами. Дослідження пам'яті свідчать, що людина запам'ятовує 20 % – від почутого, 30 % – від побаченого, 70 % – від одночасно побаченого й почутого, 80 % – від побаченого, почутого й обговореного, 90 % – від побаченого, почутого, обговореного й активно виконаного [3]. Саме структурно-логічні схеми грають велику роль в процесі осмисленого запам'ятовування та засвоєння навчального матеріалу, що передбачає, перш за все, встановлення логічних послідовностей, розділення матеріалу на тематичні блоки, збереження логіки аналізу лінійного тексту, результативну роботу з термінологічним апаратом.

Основна частина. Структурно-логічні схеми використовуються в навчальному процесі для систематизації та узагальнення навчального матеріалу, створення середовища для реалізації діяльнісного підходу до навчання, активізації розумової діяльності студентів, тобто кінцевою метою є свідоме активне сприйняття нових знань та їх практичне засвоєння. У теперішній час, не дивлячись на те, що вказана мета не змінилася, виникає певна кількість обставин, які роблять використання структурно-логічних схем вимушено-необхідним. До них відносяться:

- систематичне збільшення долі самостійної роботи студентів під час вивчення дисципліни, що є незрівнянним із долею спільної роботи над матеріалом під керівництвом викладача;
- загальна тенденція до скорочення аудиторних годин при збереженні об'єму навчального матеріалу.

Виходячи з власного досвіду викладання методики навчання англійської мови, можна стверджувати, що дотримуватися навчальної програми з дисципліни можливо лише в тому випадку, якщо перенести більшу частину тем на самостійне опрацювання, або швидко, коротко та без особливих пояснень та прикладів пояснювати навчальний матеріал, що не є доцільним у викладанні методики навчання англійської мови. Тому складання структурно-логічних схем, як один з видів самостійної роботи, дозволяє структурувати блоки інформації, економити та раціонально розподіляти час, відведений на вивчення конкретної теми, формувати та розвивати навички компресії текстової інформації, інтенсифікувати процес засвоєння знань.

Власний досвід застосування структурно-логічних схем під час лекцій та практичних занять з методики викладання англійської мови показав, що вони сприяють активізації самостійної пізнавальної діяльності студентів, значно підвищує її ефективність: так, читання лекції з використанням самостійно складених структурно-логічних схем (у якості випереджувального домашнього завдання) дозволяє під час пояснення матеріалу вести діалог зі студентами, залучати їх до дискусії, спонукати до розмірковувань, спільним доказам та

висновкам. Така форма проведення занять підвищує рівень навченості студентів та сприймається ними краще, ніж традиційна монологічна лекція.

Актуальність структурно-логічних схем на заняттях беззаперечна. Це підтверджується ще й тим, що зараз до вищих навчальних закладів приходить покоління, яке має кліпове мислення і перевагу надає не текстовій, а наочно-образній інформації, тому має складнощі в сприйнятті тривалої лінійної однорідної та монотильної інформації, як лекційного матеріалу, так і книжного тексту. Тому технологія використання структурно-логічних схем має універсальні можливості:

- зорове сприйняття матеріалу є більш ефективним за рахунок чіткої структури змісту певної теми;
- подача навчального матеріалу відбувається з урахуванням законів логічного аналізу, синтезу, порівняння, судження;
- залучення самих студентів до пояснення бажаної інформації допомагає кращому розумінню та засвоєнню поданої інформації.

Висновки. Отже, вищевикладений аналіз використання структурно-логічних схем, а також власний досвід практичного застосування такого роду наочності під час роботи зі студентами дозволяє викладачу:

- реалізувати принцип крупноблочного представлення теоретичного матеріалу;
- активізуватися самостійну, пізнавальну діяльність студентів;
- встановити більш тісний контакт з аудиторією під час обговорення структурно-логічних схем;
- використовувати їх як засіб моніторингу якості знань.

Складання та використання структурно-логічних схем студентами під час вивчення дисципліни забезпечує:

- розвиток мислення, в тому числі творчого;
- ефективність самостійної пізнавальної діяльності;
- скорочення часу на засвоєння лекційного матеріалу;
- можливість індивідуальної самостійної роботи під час поглибленого опрацювання матеріалу для практичних завдань, які орієнтовані на майбутню професійну діяльність;
- можливість користуватися під час підготовки до заліків, іспитів, написанні курсової роботи та проведенні педагогічної практики.

Література

1. Кохан Л. В. Структурно-логічні схеми як засіб абстрактної наочності / Л. В. Кохан // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. – 2013. – Вип. 32. – С. 263–270.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях / Укладачі С.Ю. Ніколаєва, С.В. Гапонова: Навч. посібник. – К.: Ленвіт, 2004. – С. 10.
3. Структурно-логічні схеми. Таблиці. Опорні конспекти. Есе. Навчальні презентації: рекомендації до складання: метод. посіб. для студ. / уклад.: Л. Л. Бутенко, О. Г. Ігнатович, В. М. Шvirка. – Старобільськ, 2015. – 112 с.

THE EFFECTIVENESS OF USING STRUCTURAL-LOGICAL SCHEMES IN THE PROCESS OF STUDYING THE DISCIPLINE “METHODS OF TEACHING ENGLISH”

Shamanova Nataliia

Senior lecturer

of the Department of Applied Linguistics

Abstract. The aspects of using the structural-logical schemes in the process of studying the discipline “Methods of Teaching English” in the lectures and practical training have been considered. The effectiveness and relevance of the structural-logical schemes application are analyzed. The advantages of this visual teaching method in comparison with the traditional lecturing are stated.

Key words: structural-logical scheme, visualization, visual perception, cognitive activity.

UDC 378.147:811.111

THE SIGNIFICANCE OF THE TEXT IN TEACHING ENGLISH READING

Bielousova S. M.

Associate Professor NUOS,

Department of Modern Languages,

Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv),

svitlana.bielousova@nuos.edu.ua

Annotation. The significance of text in teaching English reading has been discovered. Reading as means of teaching has been analyzed. The subject-matter and the content, the style and size of texts have been reviewed. The main requirements to text for increasing efficiency of teaching English reading have been defined. A sample of text for speciality “Law” have been given.

Key words: English, Law, teaching reading, kinds of reading, role of text in teaching, requirements to the text, the subject-matter and the content, the style and size of the text.

Statement of the problem. Ukraine’s accession to the European and global space and the expansion of international relations have led to an increase in the role of foreign languages as a means of intercultural communication. Accordingly, higher education institutions are now faced with the task of training a new generation of specialists, including legal professionals, with a deep knowledge of a foreign language and an understanding of global socio-cultural transformations. This is emphasised in the Laws of Ukraine “On Education” and “On Higher Education” and the National Doctrine of Education Development in Ukraine in the 21st Century.

Knowledge of foreign languages provides access to international scientific information, Internet resources, and international professional publications. In this context, the ability to read a professional text in a foreign language, understand its essence and correctly interpret its content is of great importance.

The purpose of the article is to find out the role of the text in teaching reading in English to Law students. In accordance with the aim, the following tasks have been set: 1) to outline the main aspects